

ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19)
ในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

FACTORS AFFECTING MOTIVATION FOR CHOOSING CORONAVIRUS
(COVID-19) VACCINES IN SOMDEJ PHRA YUPARAT SAWANG DAEN DIN
HOSPITAL, SAWANG DAEN DIN DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE

จรรยาภรณ์ พรหมบุตร¹ พิมเกล้า จันลาวงศ์² ชุตินา คันลาลิทธิ³ ภาณุวัฒน์ แสงกล้า⁴ เนตรนภา คำพรมมา⁵
และนิรมล เนื่องสิทธิ์⁶

Chanyaporn Brahmputra¹ Pimklao Chanlawong² Chutima Khanlasit³ Panuwat Saengkla⁴

Netrenapa Kumpomma⁵ and Niramol Nuengsittha⁶

Received: 09/06/2022

Revised: 08/07/2022

Accepted: 27/08/2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในแต่ละยี่ห้อ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่รับวัคซีนจากโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน จำนวน 150 คน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนั้นนำมาวิเคราะห์ค่าความหาค่าทางสถิติ ต่าง ๆ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าสถิติร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) แตกต่างกันทั้ง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ อาชีพ วัคซีนและจำนวนเข็มที่ฉีด และปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) ด้านความคาดหวังในประสิทธิผลวัคซีน พบว่า สาเหตุจูงใจสำคัญ คือ ปัจจุบัน สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส ส่งผลกระทบรุนแรงเป็นวงกว้าง ด้านทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัส พบว่า เป็นโรคที่สามารถติดต่อกันได้ง่าย ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการแพร่ระบาดของไวรัส โดยมีการติดตามข่าวสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อหลบหลีกและหาวิธีป้องกันมากยิ่งขึ้น ด้านการรับรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัส พบว่า การติดเชื้อโรคเป็นสาเหตุให้เกิดอาการแทรกซ้อนที่รุนแรง เช่น ปอดบวมปอดอักเสบ และด้านพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัส พบว่า สวมหน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้าในขณะที่อยู่นอกเคหะสถาน สามารถป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสได้

คำสำคัญ : แรงจูงใจ, พฤติกรรม, ไวรัสโคโรนา (COVID-19)

^{1,2,3,4,5} นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร Student of Accounting Program, Faculty of management science Sakon Rajabhat University

⁶ อาจารย์ประจำสาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร Lecturer of Accounting Program, Faculty of management science Sakon Rajabhat University

อีเมลผู้ติดต่อ: Montita@snru.ac.th

Abstract

This research aimed to 1) study the factors which affected the motivation for choosing Covid – 19 vaccines, 2) investigate the factors in choosing different types of Covid – 19 vaccines based on varied personal qualities. The population and samples consisted of 150 people who were vaccinated at Somdej Phra Yupparat Sawang Daen Din Hospital, Sawang Daen Din District, Sakon Nakhon Province. The data collected from the questionnaire was statistically analyzed using mean, percentage, and standard deviation. The study unveiled that the demographic characteristics—gender, age, educational background, status, income, occupation, diversely influenced on the people’s motivation in choosing the types of vaccines and the number of doses. Regarding the factors in the people’s selection for/decision in getting vaccinated, it was found that their choice and decision to receive vaccination resulted from the expectation of the effectiveness of the vaccines; the most important motivation of their decision was because of the widespread impacts of the Covid – 19 outbreak. As for the attitudes, the people were aware that Covid– 19 was a rapid communicable disease. Therefore, most people gave priority to the pandemic situation by continuously catching up with the news information concerning the Covid – 19 in order to protect themselves better and avoid getting the illness. In terms of the perception of this infectious virus, the people knew that having Covid – 19 would bring about severe complications such as pneumonia or pneumonitis. Relating to their preventive behavior, the people realized that wearing masks and cloth masks while staying outdoors could help protect them from infecting the coronavirus.

Keywords : Motivation, Behavior, Coronavirus (COVID-19)

บทนำ

เชื้อไวรัสโคโรนา หรือโรคโควิด-19 เป็นไวรัสและโรคอุบัติใหม่ ไม่เป็นที่รู้จักมาก่อนเริ่มมีการระบาดที่เมืองอู่ฮั่นประเทศจีนในเดือนธันวาคม ปี 2019 ก่อนที่จะมีการระบาดไปทั่วโลก ในปัจจุบัน โดยอาการเบื้องต้นที่พบในผู้ติดเชื้อคือ ไข้ ไอ จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส ตาแดง มีผื่นคัน และอ่อนเพลีย การแพร่เชื้อของไวรัส โคโรนา 2019 คือการแพร่จากคนสู่คนผ่านทางฝอยละอองจากจามหรือปากซึ่งขับออกมาเมื่อผู้ป่วยมีอาการไอหรือจาม หรือการเอามือไปจับละอองฝอยจากพื้นผิวต่างๆและนำมาจับใบหน้า ระยะเวลาฟักตัวและแสดงอาการ เฉลี่ยอยู่ที่ 5 – 6 วัน เกิน 97% ของผู้ป่วยที่เริ่มมีอาการภายใน 14วัน การเพิ่มจำนวนไวรัสเกิดขึ้นในระบบทางเดินหายใจส่วนบนและในปอด เกิดการระบาดเป็นวงกว้างและใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ โดยจะแยกผู้ป่วยออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่คือ กลุ่มเสี่ยงต่ำ ได้แก่ เด็กและคนหนุ่มสาวติดเชื้อและแพร่เชื้อได้ ซึ่งเด็กมักจะมีอาการที่ไม่รุนแรง กลุ่มเสี่ยงสูง ได้แก่ ผู้สูงอายุ อาการรุนแรงของโรคเพิ่มขึ้นตามอายุและผู้มีโรคประจำตัว เช่น ความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรังและโรคมะเร็ง ทางกระทรวงสาธารณสุข มีมาตรการในการดูแล เว้นระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตร ล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ รณรงค์ให้ประชาชนเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 วัคซีนช่วยสร้างภูมิคุ้มกัน

ต้านไวรัสได้เพิ่มขึ้น (วิญญูทัญญู บุญทันและคณะ. (2563) และยังสามารถลดอาการรุนแรงของโรคลงได้ (องค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย, 2021)

จากข่าวและข้อมูลจาก กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พบว่าการฉีดวัคซีนนั้น ไม่สามารถป้องกันการติดเชื้อ Covid-19 ได้ 100 % ผู้ที่ได้รับวัคซีนแล้วอาจจะสามารถติดเชื้อ Covid-19 ได้โดยประสิทธิภาพของวัคซีนในการป้องกันการติดเชื้อโดยรวมอยู่ที่ 50% – 95% ขึ้นอยู่กับวัคซีนแต่ละยี่ห้อ ซึ่งผลผลิตด้วยวิธีการที่ต่างกัน เพียงแต่การฉีดวัคซีนนั้นจะช่วยบรรเทาอาการรุนแรงของอาการป่วยและลดอัตราการเสียชีวิต แต่ในขณะเดียวกันการฉีดวัคซีนป้องกัน Covid-19 บางคนอาจเกิดอาการและผลกระทบบหลังการฉีดวัคซีน เช่น อาการปวด บวม แดง คัน หรือชา ตรงจุดที่ฉีดวัคซีน รู้สึกอ่อนเพลีย ไม่สบายตัว ปวดหัวเล็กน้อย มีอาการไข้ ครั่นเนื้อครั่นตัว ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อตามข้อ คลื่นไส้ เวียนศีรษะ ภูมิต้านทานต่ำ หัวใจเต้นเร็ว หายใจติดขัด หอบเหนื่อย คัดจมูก ภาวะลิ่มเลือดอุดตันอาการคล้ายอัมพฤกษ์ ซึ่งอาจเป็นความผิดปกติทางระบบประสาทชั่วคราว หรือบางรายอาจมีอาการแพ้รุนแรง ถึงขั้นเสียชีวิตได้ จะเห็นได้ชัดว่าข้อมูลประสิทธิภาพและผลข้างเคียงของการฉีดวัคซีนนั้น อาจจะไม่สมบูรณ์ได้แน่ชัด 100% แต่ทางหน่วยงานสาธารณสุข ก็ยังแนะนำให้เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกัน Covid-19 (ลูติยา เนตรวงษ์, 2564)

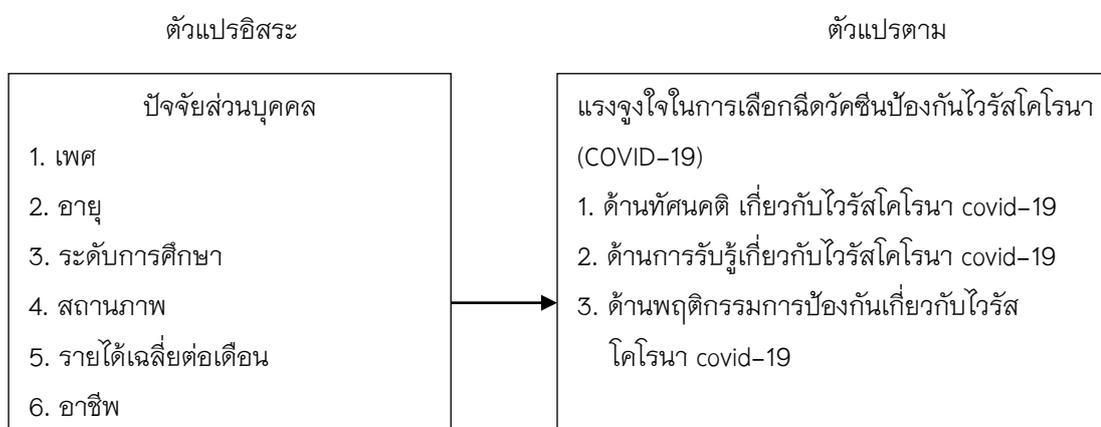
ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของประชากร อำเภอสว่างแดนดิน โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัย อาจจะทำให้คนเห็นความสำคัญและเข้าใจผลกระทบของการฉีดวัคซีนมากขึ้น และยังเป็นแนวทางให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มอัตราการฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของประชากร อำเภอสว่างแดนดิน เพื่อให้การป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID - 19)
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำ 1) แรงจูงใจในการป้องกันโรค ของ Rogers (1975) และ 2) ความรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) และวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงจากจำนวนประชาชนที่เดินทางมาฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) ที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร จำนวน 150 คน (จากงานทะเบียนคุมผู้รับวัคซีนโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน ข้อมูล ณ วันที่ 30 มีนาคม 2565) ซึ่งตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น (Content validity) ความเหมาะสมทางด้านภาษาและความชัดเจนของคำถามในแบบสอบถาม และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC : Index of item objective congruence) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เมื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตัวแปรและสมมุติฐานการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับ 0.96 แสดงว่าความเที่ยงตรงมากกว่า 0.50 มีความเที่ยงตรงเป็นไปตามเกณฑ์ที่เชื่อถือได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่เก็บรวบรวมได้ สำหรับสถิติพรรณนาจะนำเสนอข้อมูลที่ศึกษา (ชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์, 2543, หน้า 30) ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : $\bar{X}$) ค่าสถิติร้อยละ (Percentage : %) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) นำเสนอดังตาราง 1

ตาราง 1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (Covid-19)

(n=150)

ลักษณะประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	83	55.33
หญิง	67	44.67
อายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	45	30
20 – 29 ปี	18	12
30 – 39 ปี	26	17.33

ตาราง 1 (ต่อ)

40 - 49 ปี	12	8
50 - 59 ปี	19	12.67
60 ปี	30	20
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	12	8
มัธยมศึกษาตอนต้น	21	14
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	45	30
อนุปริญญา/ปวส.	35	23.33
ปริญญาตรี	29	19.33
สูงกว่าปริญญาตรี	8	5.34
สถานภาพ		
โสด	49	32.67
สมรส	75	50
หม้าย/หย่า/แยก	26	17.33
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 15,000 บาท	89	59.33
15,001 - 25,000 บาท	37	24.67
25,001 - 35,000 บาท	18	12
สูงกว่า 35,001 บาท ขึ้นไป	6	4
อาชีพ		
รับจ้าง	29	19.33
เกษตรกรรวม/เกษตรกร	63	42
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	12	8
งานบ้าน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ	36	24
พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	8	5.33
ข้าราชการ	2	1.34
อื่น ๆ (ระบุ).....	-	-
ยี่ห้อของวัคซีนและชนิดจำนวนที่เข็ม		
เข็มที่ 1	10	6.7
เข็มที่ 2	51	34.0
เข็มที่ 3	89	59.3
เข็มที่ 4	-	-

จากตาราง 1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (Covid-19) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.33 อายุ น้อยกว่า 20 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30 ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30 สถานภาพสมรส มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 15,000 บาท มากที่สุด อาชีพ เกษตรกรรม/ เกษตรกร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42 ฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID – 19) เข็มที่ 3 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.3

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19)

ตาราง 2 แรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19)

ด้านความคาดหวังในประสิทธิผลวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา(Covid-19)	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
1.การฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) ช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกันและช่วยกระตุ้นร่างกายให้สร้างภูมิคุ้มกันต่อเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid – 19)	4.58	0.495	มากที่สุด
2.การรับบริการฉีดวัคซีนสามารถฉีดได้ทั้งผู้ที่มีสุขภาพดีและผู้มีโรคประจำตัวที่ต้องได้รับอนุญาตจากแพทย์ที่รักษาผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัว	4.14	0.905	มาก
3.ลดการติดเชื้อ โอกาสป่วยเป็นโรคน้อยลง และช่วยลดการแพร่ระบาดของเชื้อได้	4.66	0.600	มากที่สุด
4.วัคซีนที่ฉีดนั้นมีความปลอดภัยสูง เกิดผลข้างเคียงค่อนข้างน้อย	4.05	1.241	มาก
5.ป้องกันการป่วยหนักและลดอัตรา การรับการรักษาในโรงพยาบาลเป็นเวลานาน ๆ	4.45	0.738	มาก
6.วัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) ลดการแพร่กระจายของไวรัสโคโรนา (Covid – 19)	4.69	0.462	มากที่สุด
7.เมื่อฉีดวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ครบตามจำนวนแล้ว จะสามารถเดินทางไปต่างประเทศได้	4.12	0.989	มาก
8.เมื่อฉีดวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) แล้วจะสามารถถอดหน้ากากอนามัยในที่สาธารณะได้	4.51	0.692	มากที่สุด
รวม	4.40	0.760	มาก
ทัศนคติด้านโอกาสเสี่ยง (สามารถแพร่เชื้อ)			
1.ท่านคิดว่าเชื้อไวรัสโคโรนา(COVID-19) สามารถแพร่เชื้อในอากาศได้	4.53	0.672	มากที่สุด
2.ท่านคิดว่ากรณีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่น จะมีโอกาสติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้	4.45	0.650	มาก
3.ท่านคิดว่า ประชาชน ภายใต้อากาศเสี่ยงติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) น้อยกว่าคนที่มาจากต่างประเทศ	4.31	0.919	มาก
4.ท่านคิดว่ากรหยิบอาหารเข้าปาก โดยตรงมีโอกาสติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้	4.25	0.834	มาก
5.ท่านคิดว่าโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ติดต่อโดยการที่มีสัมผัสสิ่งของที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) เช่น ธนบัตร โทรศัพท์ เป็นต้น	4.10	0.673	มาก
รวม	4.32	0.750	มาก

ตาราง 2 แรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) (ต่อ)

ด้านความคาดหวังในประสิทธิผลวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (Covid-19)	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ทัศนคติด้านการป้องกัน			
1.ท่านคิดว่าการสวมหน้ากากอนามัย/ผ้า ช่วยป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้	4.16	0.777	มาก
2.ท่านคิดว่าการล้างมือบ่อยๆ ช่วยป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้	4.05	0.800	มาก
3.ท่านคิดว่าการเว้นระยะห่างทางสังคมช่วยป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้	4.26	0.922	มาก
4.ท่านคิดว่าการกินร้อนและใช้ช้อนกลางช่วยป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้	4.19	0.682	มาก
5.ท่านคิดว่าการลดกิจกรรมทางสังคมนอกบ้าน ช่วยป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)	4.20	0.759	มาก
6.ท่านคิดว่าการทำงานที่บ้านช่วยป้องกัน การติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้	3.94	0.899	ปานกลาง
7.ท่านคิดว่าบุคคลที่กลับมาจากต่างประเทศ และพื้นที่เสี่ยงต้องกักกันตัวเองเพื่อลดความเสี่ยงการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้	4.72	0.450	มากที่สุด
8.ท่านคิดว่าการฉีดพ่นละอองฝอยหรือสารเคมี สามารถฆ่าเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้	4.55	0.660	มากที่สุด
9.ท่านคิดว่าฟ้าทะลายโจรสามารถรักษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid - 19)	4.04	0.801	มาก
10.ท่านคิดว่ากลุ่มที่ใกล้ชิดกับกลุ่มเสี่ยงจำเป็นต้องหยุดเรียนหรือหยุดงานเพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid - 19)	4.61	0.553	มากที่สุด
รวม	4.27	0.730	มาก
ด้านการรับรู้ความรุนแรง			
1.โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) มีอาการแทรกซ้อนที่รุนแรง เช่น ปอดบวม ปอดอักเสบ ไตวาย เป็นต้น	4.57	0.649	มากที่สุด
2.โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) อาจทำให้เสียชีวิตได้ หากมีอาการแทรกซ้อนที่รุนแรง และเข้ารับการรักษาไม่ทันเวลา	4.36	0.605	มาก
3.โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้สูญเสียเวลา ทรัพย์สิน เพราะต้องนอนรักษาตัวเป็นเวลานานในผู้ที่มีอาการรุนแรงและมี ค่าใช้จ่ายสูง	4.55	0.619	มากที่สุด
รวม	4.49	0.624	มาก

ตาราง 2 แรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) (ต่อ)

ด้านความคาดหวังในประสิทธิผลวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา(Covid-19)	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยง			
1.ผู้ป่วย โรคทางเดินหายใจเรื้อรัง โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคไตวายเรื้อรัง โรคหลอดเลือดสมอง โรคอ้วน โรคมะเร็งและโรคเบาหวาน เป็นกลุ่มคนที่มีโอกาสเสียชีวิตจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มากกว่ากลุ่มอื่น	4.30	0.665	มาก
2.โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) สามารถเป็นได้ทุกเพศ ทุกวัย	4.72	0.450	มากที่สุด
3.บุคคลที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกับผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) มีโอกาสติดเชื้อทุกคน	4.73	0.443	มากที่สุด
4.บุคคลที่เดินทางกลับมาจากต่างประเทศหรือพื้นที่เสี่ยงเป็นบุคคลที่เสี่ยงติดเชื้อ	4.78	0.415	มากที่สุด
5.เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) กระจายอยู่ในอากาศทำให้ป่วยได้ง่าย	4.81	0.391	มากที่สุด
6.โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ติดต่อได้จากการสัมผัสน้ำมูก น้ำลายหรือเสมหะ	4.78	0.415	มากที่สุด
7.การรับประทานอาหารร่วมกันกับผู้ป่วยทำให้ป่วยเป็นโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)	4.62	0.575	มากที่สุด
8.การสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยทำให้ป่วยเป็นโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)	4.38	0.682	มาก
9.หากร่างกายอ่อนแอจะเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)	4.38	0.711	มาก
10.การเดินทางไปในที่ชุมชนแออัดมีโอกาสติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้ง่าย	4.24	0.765	มาก
รวม	4.57	0.551	มากที่สุด
ด้านการรับรู้การป้องกัน			
1.การรับประทานอาหารที่ร้อน หรือปรุงสุก ใหม่ ๆ จะช่วยลดความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)	4.14	0.905	มาก
2.การใส่หน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้าทุกครั้ง จะช่วยลดความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19)	4.11	0.878	มาก
3.การหลีกเลี่ยงไปในสถานที่แออัดและรักษาระยะห่าง 1 - 2 เมตร ช่วยลดความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)	4.28	0.753	มาก
4.ผู้รับวัคซีนหลังได้รับวัคซีน 2 เข็มครบตามกำหนด ยังมีโอกาสโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้	4.16	0.844	มาก
5.หลังฉีดวัคซีนยังจำเป็นต้องรักษามาตรการในการป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)	4.64	0.481	มากที่สุด
6.ผู้ที่เคยมีประวัติติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) มาก่อนยังจำเป็นต้องได้รับวัคซีน	4.27	0.850	มาก
รวม	4.27	0.785	มาก

ตาราง 2 แรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) (ต่อ)

ด้านความคาดหวังในประสิทธิผลวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา(Covid-19)	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ด้านการรับรู้อุปสรรค			
1.การรับประทานอาหารที่ร้อน หรือปรุงสุกใหม่ทุกมื้อเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก	2.50	0.981	น้อย
2.การใส่หน้ากากอนามัย ทำให้เปลืองเงิน และหายใจไม่สะดวก	4.19	0.838	มาก
3.การตรวจหาเชื้อในกลุ่มเสี่ยง ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายของรัฐเพิ่มขึ้น	3.80	0.080	มาก
รวม	3.49	0.966	ปานกลาง
พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)			
1.ล้างมือด้วยสบู่หรือแอลกอฮอล์ อย่างน้อย 20 วินาที	4.19	0.617	มาก
2.ล้างหน้ากอกอนามัย หรือหน้ากากผ้าในขณะที่อยู่นอกเคหะสถาน	4.89	0.341	มากที่สุด
3.หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่น แออัด	4.31	0.984	มาก
4.รักษาระยะห่างจากผู้อื่นอย่างน้อย 1 – 2 เมตรในขณะที่อยู่นอกเคหะสถาน	3.72	1.243	มาก
5.หลีกเลี่ยงการสัมผัสตา จมูก และปาก	3.93	1.014	มาก
6.ทานปิดปาก และจุมทุกครั้งที่ไอ หรือจาม ด้วยกระดาษทิชชู หรือข้อพับแขน	4.35	0.715	มาก
7.ทานเลือกทานอาหารที่ร้อน หรือปรุงสุกใหม่ๆ	4.25	0.850	มาก
8.ทานใช้ช้อนกลางส่วนตัว เมื่อรับประทาน อาหาร ร่วมกับผู้อื่น	4.00	0.889	มาก
9.ทานหลีกเลี่ยงการใช้สิ่งของเครื่องใช้ร่วมกับผู้อื่น	4.10	0.833	มาก
10.ทานสังเกตตนเองเมื่อมีอาการใช้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ จมูกไม่ได้กลิ่น หายใจเหนื่อย หอบ ลึนไม่รับรู้รสชาติ	4.30	0.652	มาก
รวม	4.20	0.814	มาก

จากตาราง 2 แรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) พบว่า ความคาดหวังในประสิทธิผลวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) โดยรวมมีค่าเฉลี่ยในการเลือกฉีดวัคซีนมีผลระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

ทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ด้านโอกาสเสี่ยง โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ด้านการป้องกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ด้านความรุนแรง โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71

การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ด้านความรุนแรง โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ด้านการรับรู้การป้องกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ด้านการรับรู้อุปสรรค โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49

พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังในประสิทธิผลวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สาเหตุจูงใจสำคัญ คือ ปัจจุบัน สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อรุนแรงเป็นวงกว้าง เป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการเดินทางข้ามจังหวัด การทำงานหรือแม้แต่ภายในครอบครัวเอง ซึ่งหากติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ก็อาจจะเป็นเรื่องที่ยากลำบากอย่างมาก ประชาชนส่วนใหญ่จึงเลือกที่จะฉีดวัคซีนเพื่อลดโอกาสในการติดเชื้อ หรือลดความรุนแรง หากเกิดการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2552) และกัญญาภัค ประทุมภู (2559) กล่าวไว้ว่า การจูงใจ (Motivation) หมายถึง พลังสิ่งกระตุ้น (Drive) ที่อยู่ในตัวบุคคล ซึ่งกระตุ้นให้บุคคลปฏิบัติ การจูงใจเกิดภายในตัวบุคคลแต่อาจถูกกระทบจากปัจจัยภายนอกได้ พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีแรงจูงใจ (Motive) ซึ่งหมายถึง ความต้องการที่ได้รับการกระตุ้นจากภายในตัวบุคคลที่ต้องการแสวงหาความพอใจด้วยพฤติกรรมที่มีเป้าหมายแรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตัวมนุษย์ ถือว่าเป็นความต้องการของมนุษย์

ทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทัศนคติด้านความรุนแรงและทัศนคติด้านการป้องกันโดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19) เป็นโรคที่สามารถติดต่อกันได้ง่าย ประชาชนส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญกับการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) โดยมีการติดตามข่าวสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อหลบหลีก และหาวิธีป้องกันให้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิติมา สุรสสนธิ (2533) กล่าวว่า การรับรู้ข่าวสาร คือการที่บุคคลเปิดรับข่าวสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย หากข่าวสารมีประโยชน์ต่อผู้รับและผู้รับสนใจข่าวสารนั้นก็จะเป็นก่อให้เกิดความสำเร็จในการสื่อสาร

ข้อมูลการรับรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ด้านการรับรู้ความรุนแรง ด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยง และด้านการรับรู้การป้องกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) มีอาการแทรกซ้อนที่รุนแรง เช่น ปอดบวมปอดอักเสบ ไตวาย เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮูตา แวะหะยี. (2563). การรับรู้ความรุนแรงและพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และงานวิจัยทางการแพทย์นิวอิงแลนด์ (New England Journal of Medicine) พบว่า ไวรัสในละอองฝอยสามารถมีชีวิตอยู่ได้ถึง 3 ชั่วโมงหลังจากมีคนติดเชื้อไอออกมา ละอองฝอยละเอียดขนาด 1-5 ไมครอนเมตร (เล็กกว่าความกว้างเส้นผมมนุษย์ 30 เท่า) สามารถอยู่ในอากาศที่นิ่งสนิทได้หลายชั่วโมง นับว่าเป็นโรคที่ส่งผลกระทบต่อทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพราะว่าหลังจากรักษาหายแล้ว แต่หลายคนยังรู้สึกเหมือนยังไม่หายดี ร่างกายจะสร้างภูมิคุ้มกันขึ้นมาเพื่อไปจับกับเซลล์โปรตีนของบางอวัยวะ ทำให้เกิดการอักเสบในร่างกาย เป็นผลให้อวัยวะนั้นๆ ได้รับความเสียหาย ส่งผลกระทบต่อทั่วร่างกาย เช่น อากาศปอดบวม หรือเมื่อปอดถูกทำลาย โดยระดับความรุนแรงจะขึ้นอยู่กับความรวดเร็วในการรักษา และการกำจัดเชื้อโควิดในร่างกาย เราเรียกภาวะนี้ว่า “โควิดระยะยาว (Long COVID)”

พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าท่านสวมหน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้าในขณะที่อยู่นอกเคหะสถาน มีระดับความคิดเห็นมากเป็นอันดับหนึ่ง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ประชาชนรับรู้ว่าการสวมหน้ากากช่วยหยุดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)

โดยส่วนใหญ่เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) แพร่กระจายทางละอองฝอยจากการที่คนพูดร้องเพลง ไอ หรือ จาม เข้าสู่ระบบทางเดินหายใจ ในขณะที่การวิจัยยังดำเนินต่อไป เราก็มารู้แล้วว่าผู้ที่ไม่แสดงอาการก็สามารถแพร่เชื้อได้ นั่นหมายความว่าผู้หนึ่งอาจเป็นผู้แพร่เชื้อโดยไม่รู้ตัว จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องใส่หน้ากากอนามัย หากออกไปทำกิจกรรมด้านนอกบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สัญญา สุบัญญัติบุตร (2554) และพีรวัฒน์ ตระกูลพิสุข (2564) ข้อมูลการรับรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาเป็นมีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับวัคซีนโควิด-19

ข้อเสนอแนะ

1. งานวิจัยนี้มีการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนา (COVID-19)
2. การศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระจายเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) และผลกระทบอันเกิดจากเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดมาตรการควบคุมป้องกันและมาตรการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาภัค ประทุมภู. (2559). *ปัจจัยแรงจูงใจในการป้องกันโรคที่มีผลต่อการรับบริการฉีดวัคซีนใช้ขวดใหญ่ในผู้สูงอายุ ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. การค้นคว้าอิสระสาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- กิติมา สุรสนธิ. (2533). *ความรู้ทางการสื่อสาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรมควบคุมโรค. (2554). *แนวทางการป้องกันควบคุมโรคติดต่อในศูนย์เด็กเล็ก (สำหรับครูและผู้ดูแลเด็ก)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- ชัชวาลย์ เรืองประพันธ์. (2543). *สถิติพื้นฐานพร้อมตัวอย่างการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Minitab SPSS และ SAS*. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฐิติยา เนตรวงษ์. (2564). *เชื่อมต่อโลก: บทบาทของอินเทอร์เน็ตเพื่อสรรพสิ่งในยุคโควิด-19*. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*, 6(1), 115-127.
- พีรวัฒน์ ตระกูลทวิสุข (2564) *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับวัคซีนโควิด-19 และข้อกังวลในบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลพระพุทธบาท สระบุรี*.
- วิญญูทัตญญ บัญทัน และคณะ. (2563). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด19) ของผู้สูงอายุ*. *วารสารพยาบาลตำรวจ 2020*; 2:323-37.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2552). *การบริหารการตลาด*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา
- ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) หรือ (ศบค.). (2564). *ข้อมูลสถิติผู้ติดเชื้อโควิด-19*
- สัญญา สุปัญญาบุตร. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคใช้ขวดใหญ่ชนิด a (2009h1n1) ของประชาชน อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์*. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น, 18(2), 1-11.
- องค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย. (2564). *ความรู้เกี่ยวกับโคโรนาไวรัสโควิด-19*. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2565./แหล่งที่มา/ <https://www.who.int/thailand>
- สุดา แวหะยี่. (2563). *การรับรู้ความรุนแรงและพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ของวัยรุ่นในเขตตำบลสะเตงนอก อำเภอเมือง จังหวัดยะลา*. *วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชน ปีที่ 6 ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม 2563*.
- Rogers, R.W. A Protection Motivation Theory of Fear Appeals and Attitude Change. *Journal of Psychology*, 1975, 91, pp. 93-114.